

“BAŞARIYI SADECE PARA KAZANMAK OLARAK KABUL ETMEYECEKSİNİZ. BAŞARI, MESLEKTE BİR ARAYA GELEBİLMEKTİR.”

Bu ay ki ‘Duayen’ konuğumuz gerçekleştirdiği projeler kadar kalemiyle de öne çıkan bir isim; Yaşar Özkan. Yaşar Özkan İnşaat A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı olan Özkan, 81 yaşında tam bir profesyonel. Meslek hayatı boyunca ideallerinin peşinden giden Özkan, yeni nesil yöneticilere ise çok önemli tavsiyelerde bulunuyor; “Hiç kimse gelip gökten iner gibi refahın başına oturmuyor. Yaşanılan olaylardan ders alıp, onları iyi ayıklayıp iyilerini seçebilirsiniz. İyi araştırın. Kulaktan dolma bildikleriniz sizi daima yanılsa götürür. Çok okuyun. Şimdiki gençleri biraz okuma özürülü görüyorum. 81 yaşındayım, sürekli okuyorum. Özellikle kendi mesleğinle ilgili, her şeyi okuyacaksınız. Kaynağından öğreneceksiniz, kulaktan kulağa değil.” Yaşar Özkan ile gerçekleştirdiğimiz röportajımızda sadece müteahhitliği değil, hayatı, bilimi ve yazma serüvenini konuştuk.

Sektöre emek vermiş önemli duayenlerimizdensiniz. Aktaracaklarınız bizlere de ışık tutacaktır. En önemli ilkelerinizden bahsedebilir misiniz?

Şirketimizde tam bir kurum gibi çalışırız. Şurada bir adama beş kuruş avans versek bile muhasebeden geçer. Faturasız en ufak işlem yapmayız, yurt dışındaki hesaplarımızın bile faizlerini beyan eder, vergisini veririz. Veremeyeceğim hiçbir hesap yoktur.

1962 yılında mesleğe girdiğiniz ilk günleri ve ilk projenizi anlatabilir misiniz?

Meslek hayatıma Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ)’nde bürokrat olarak Yer Altı Suları Teşkilatı’nın çeşitli kademelerinde mühendislikten baş mü-

hendisliğe giden görevlerde yer aldım. DSİ’nin elindeki makineler Amerikan malı olduğu için, bunların yedek parça programlarını hazırlıyorduk. Ben, Süleyman Demirel zamanında da çalıştım. Erbakan o zaman Pancar Motoru’nu kurmuştu ve çok iddialıydı. O zaman DSİ’nin açtığı sondaj kuyularında yer altı araştırması yaptığımız için derin kuyu pompaları kullanılırdı. Bu pompalar Türkiye’ye, Amerika’daki o zamanın Marshall yardımı ile gelmişti. Ancak Marshall yardımı gidince Türkiye bunları ithal etmek zorunda kaldı. O zamanlar Türkiye, Demirel’in dediği gibi; ‘70 sente muhtaç’ bir ülkediydi. Necmettin Erbakan o zaman “Ben bunları yaparım” demişti. Biz de Erbakan’a Makine İkmal’den, Bursa

Bölge Müdürlüğü’nden arkadaşlar ile üç kişilik kabul heyeti ile kabule gittik. Erbakan bizi çok güzel de karşıladı. Kendisi ile görüştim. Kendisine “Biz sistemi test edelim. Verimine, şartnameye uyumlara bakacağız” dedim. Ertesi gün testlere başladık, testler üç hafta sürdü. Sistemde sorunlar ortaya çıktı. 65 kalem kabul noksanı çıkardık, noksanlardan sonra kabulleri yapacağımızı ilettik. Ancak bu konuda üst yönetim ile anlaşmazlığım oldu. Üst yöneticim bana, “Siz gençler komünistsiniz, yeni sanayinin gelişmesini önlüyorsunuz” dedi, bu olaydan sonra yekten, devletle çalışamayacağımı anladım.

Devlet Su İşleri’nden ayrılmam böyle oldu. Sonra eve geldim, sadece 200 TL param vardı. İki çocuk sahibiyim, evi bu

para ile ay sonuna kadar bile geçirmem mümkün değildi. DSİ’den ayrıldığımı arkadaşlar duymuşlar. Kastamonu’nun Ağlı Nahiyesi’nde bir içme suyu projesi işinin şantiye şefi olarak çalışmamı istediler. Ben de kabul ettim, işe ihtiyacım vardı hali ile.

Neticede orada kış sezonu şantiye kapanana kadar çalışacağımı, bir dahaki sene burada görev almayacağımı yazılı bir dilekçe ile belirttim. Ben her zaman iş etiğine büyük önem verdim. Şimdiki şantiyeye gidiyorum deyip, ertesi gün bırakabiliyorlar. Önce bana inanmadılar. “Tebirinizi şimdiden alın” dedim. Ben o işi yaparken Kastamonu’da esnaf-la çok iyi ilişkilerim oldu. Sonra orada daha önce tanıştığım kısım mühendisi bir arkadaşım ile görüşüp, DSİ’nin

içme suyu işlerini yürütmek istedim. Ama yine işin masraflarını üstlenecek param yoktu. O zamanın parası ile 7.500 TL'ye ihtiyacım vardı. Teminat mektubum yoktu. Gaziantep'te iş adamı olan bir arkadaşım benim teminat mektubumu verdi. Sonra Kastamonu esnafına gittim, "Param yok, kazma, kürek, çadır, demir, kereste, bana vade-li verir misin?" dedim. "Dükkan senin istediğini al, sonra ödersin" dediler. İşte böyle kurduğum dostlukların güveni ile ilk işime başladım. İlk işim, Kastamonu Araç İlçesi içme suyu işidir. Bizim zamanımızda fazla firma yoktu.

O dönemler firmalar kendilerinden önceki neslin sermayesiyle değil, hep sıfırdan başlamış. Hatta biz sıfır değil, eksiden başladık. Ama şimdi bizler demode olduk. Bu zamanda iş almak çok zor. Çünkü çok fazla sayıda firmanın getirdiği rekabet ortamı var. Bizlerin ihalelerde verdiği teklifler çok yüksek kalıyor. Ama küçük firmaların yaptıkları işlerde kalite sorun oluyor, zarar ediyorlar, işler yarım kalıyor. Kısacası, şu anda müteahhitlik böyle gidiyor. İş bitiren, bir daha iş alamıyor.

Yani eski firmalar sektörde fazla faaliyet gösteremiyor diyorsunuz.

Evet, eski bildiğimiz köklü firmaların şu anda çoğunun neredeyse işi yok. İş olanlar da yerine yenisini koyamıyorlar. Bugün Türkiye Müteahhitler Birliği, İNTES üyesi firmaların çoğunun sıkıntıları var.

Yaşar Özkan İnşaat deyince akla ilk gelen Libya'da üstlenilen işler oluyor. Ülkeyi çok iyi tanıyorsunuz. Kimse-nin olmadığı dönemde orada siz vardınız. 1979'larda gittiğiniz ilk günleri, ilk işinizi bize anlatabilir misiniz?

1962-1979 yıllarında Nato müteahhitliğinde önemli tecrübelerim vardı. Nato projeleri bitince Libya'ya yöneldim. 1979 yıllarında Türkiye'de ekonomik kriz vardı. Biz de Türkiye'den yurt dışına yönelmek durumunda kaldık. O dönemde Libya'da projeler açılmaya başladı. İlk olarak 1979 yılında Libya'ya Baytur İnşaat ile beraber gittik. Baytur Libya'da 6 köyün altyapı işini almıştı. O yıllarda Baytur yeni kurulmuş bir firmaydı. Daha sonrada yola tek başımıza devam ettik.

Peki Libya'da o günlerdeki sistem nasıl işliyordu?

Ülkede çoğu ihale dökümanları İngiliz müşavir firmaları hazırladığı için İngiliz ağırlığı vardı. Mesela oranın İskan Bakanlığı'nın teknik şartnamelerinin çoğu bizim şartnamelere çok yakındı. Çünkü o zaman 1948 yılında Libya'da devlet kurulduktan sonra, onların başbakanları Türk'tü. Dolayısıyla başbakan o zaman Türkiye'deki mevzuatı ülkede kurmuş. Türkiye'deki Bayındırlık Tek-

nik Şartnamesi ile Libya Teknik Şartnameleri neredeyse birbirinin tercümeleliydi. İhale kanunu diye bir şey yoktu. Tenzilat yoktu, fiyatlar çok iyiydi. Türkiye'deki fiyatların 3-4 katı geliyordu.

1980'li yıllarda Libya cennetti, her şey, malzeme boldu. Ama ne zaman ki petrol fiyatları dibe vurdu, Libya sıkıntıya girdi. Tabii, bir de hesapsız ihaleler açtılar. Beş yıllık kalkınma planları hazırladılar. Buna göre çeşit çeşit sözleşmeler bağladılar. Önce işlere avanslar ödendi, ama petrol fiyatları düşünce bu projeler finanse edilememeye başladı. Edilemeyince, eskiden üç haftada aldığımız istihkaklar, üç aya, altı aya çıktı, ondan sonra iki seneye ve sistem çöktü. Sistem çökünce bünyesi zayıf olan firmalar gitti, ayakta çok az firma kaldı. Kim kaldı o firmalardan? Devlette daha önce birim fiyat esasına göre, yani maliyet faktörüne göre iş yapma disiplini olanlar kaldı. Çünkü oraya gidenlerin çoğu yap-satçıydı. Yap-satçılar nedir? Kaçama ederse, üzerine koyuyor satıyor. O firmaların çoğu battı. 120 firmadan 6 firmaya düştük o zamanlarda. Biliyor musunuz, 1980'li yılların alacaklarının bir kısmı hala alınamadı, o yıllardan milyar dolar alacaklar var, o paralar artık alınamaz bana göre. Libya'da ihale kanunu yerine, "İdari Sözleşmeler Yönetmeliği" vardı. Çok mükemmel bir yönetmelikti, müteahhitlere de çok haklar verirdi ama idare hiçbir zaman ödemedi. Mahkemeye gitsen bile.

Şimdi de yurt içinde iş almanın zorluğunun da etkisi ile pek çok firmamız Libya gibi zor coğrafyalara yöneliyor.

Bugün de yurt dışına gidenlerin çoğu keyfinden gitmiyor. Yurt dışı bubi tazaklarıyla dolu. Şu anda özellikle Türk müteahhitlerin iş üstlendiği yurt dışında salim çalışacak ülke kalmadı neredeyse.

Şu an yurt dışı tecrübelerinizi farklı ülkelere kaydırmayı düşünüyor musunuz?

İki senedir Katar'da iş üstlenmek için uğraşıyoruz. Bunun için Katar'da ofis açtık, elemanımız var. Henüz iş alabilmiş değiliz. Ülkede teminatlar çok ağır. Bazı işlere teklif verdik, sonuçları bekliyoruz. Ülkede iş çok ama dediğim gibi rekabette çok. Katar'da da çok firma var. Biz kaliteden ödün vermeden teklif veriyoruz. Bu nedenle alma şansımız olduğunu zannetmiyorum, yukarıda kalacağımızı düşünüyorum.

Aslında anlattıklarınız sektörün genel bir fotoğrafı. Hepimiz iş alma mücadelesindeyiz. Artık dünyanın her yerde iş almak zorlaştı.

Artık hiçbir sektörde önden bu kadar para yatırıp, sonra bekle ki kâr edesin diye bir zihniyet kalmadı. Müteahhitliğe ilk başladığımız yılların Türkiye'si gibi işe başlama olayı yok. Benim hika-

yemdeki gibi sıfır sermaye ile işe başlamak mümkün değil. Artık işini belli bir noktaya kadar finanse edebilecek kapasitede olmalısın. Finansmanın yoksa bankadan kredi kullanayım dersin, o da ayrı bir darboğaz. Onun için, eski müteahhitlerin çoğu dikkatlidir, son yıllarda hep müteahhitlikten turizm, enerji gibi farklı sektörlere yöneldiler.

İnşaat Sanayi Dergisi için yazdığınız makalelerde sıklıkla 'Küresel Isınma' konusuna değindiniz. Bu insanlığın gündeminde olan bizlerin endişe ile takip ettiği bir konu. Bir de Genç Yönetici için bilgilerinizi aktarabilir misiniz? İnsanlığı bekleyen tehditler nelerdir?

Şu anda dünyada küresel ısınma gibi bir bela var. Daralan yeşil alanlar nedeniyle atmosferden karbondioksit (CO2) emilmesi ve buna bağlı olarak da oksijen üretimi düşüyor. Tabir caizse, dünyanın ümüğü sıkılıp, nefesi kesiliyor. Hem orman ve bitki örtüsünün tahribiyle atmosferden daha az karbondioksit (CO2) çekilmesi, hem de yoğun kullanılan fosil yakıtlar (kömür, petrol, gaz) ve endüstriyel atıklarla, atmosfere sürekli insan eliyle karbondioksit (CO2) salınması nedeniyle atmosferdeki karbondioksit oranı her sene büyüyerek artıyor. Bunun sonucunda ortaya çıkmaya başlamış olan küresel ısınmayla da, dünya adım adım felakete doğru gidiyor.

Ülkemizi fosil yakıttan kurtarmamız gerekiyor. Küresel ısınmanın sonuçları ile ilgili çok araştırma yaptım. Yazdığım makalelerde bunları ayrıntıları ile dile getirdim. Yapılan tespitlere göre, bu trend böyle giderse dünyadaki yaşam 100 sene içerisinde bitiyor. Çocuklarımızın geleceğinin ne olacağını kimse söyleyemez. Çünkü yaktığımız her fosil yakıt, kömür olsun, gaz olsun, petrol olsun, kullandığımız arabalar, bindiğimiz uçakların çıkardığı egzozlar, bunlardan çıkan karbondioksit emisyonu gittikçe artıyor. Sera etkisine, dolayısıyla küresel ısınmaya neden olan en büyük etken atmosferdeki karbondioksit (CO₂) ve metan gazı oranlarının artmasıdır. Metan gazı karbondioksitten (CO₂) 21 kat daha fazla küresel ısınmayı tetiklemektedir. Yıllardan beri dünyadaki karbondioksit emisyonu 300 küsur ppm altındayken, bu sene 400'e çıktı. 400 ppm'e çıktığı zaman atmosfer 2 derece ısınıyor. 2 dereceye çıkması demek, karasal iklimlerde yaşadığımız sıcaklıkların 4 derece ile 6 derece artması, yağışların düzensiz olması demek. Yani dünyada birçok şey yok olmaya gidiyor.

Karbondioksit emisyon oranı artışı eskiden yıllık ortalama 0,85 ppm iken, bu sene 3 ppm'e çıktı. İsteddiği kadar uluslararası platformlarda toplansınlar, bunu durduramıyorlar. Zaten 3,5-4 dereceye

"Başarı üç günde, beş günde olacak bir şey değil.

Hiç kimse gelip gökten iner gibi refahın başına oturmuyor. Yaşanılan olaylardan ders alıp, onları iyi ayıklayıp iyilerini seçebilirsiniz. İyi araştırın. Kulaktan dolma bildikleriniz sizi daima yanlışla götürür. Çok okuyun..."

çıkacağı zaman, ki zaten 450 ppm'den sonra ortalama sıcaklık artışı 3 dereceye, 500'de sonra 4'e çıkıyor. Geri dönüşü yok. Artık hep birlikte yaşayacağımız düzensiz iklimlere şahit olacağız. Sıcaklar alabildiğine artacak, yağışlar şiddetlenecek, bunları birebir yaşıyoruz. Ama Türkiye'de küresel ısınmanın hala tam olarak ciddiye alındığına inanmıyorum. Türkiye fosil yakıtı bağımlı. Yıllık karbondioksit artışı geçen sene yüzde 160, Amerika bunu sifıra çekti. Dünyada karbondioksit salınımı en yüksek olan ülkelere biri Türkiye oldu.

Dünya kötüye gidiyor. Biz halen günlük meselelerin içerisinde boğulmuş durumdayız. Geleceği göremiyor kimse. Gelecek kötü. Bütün dünya yöneticileri geleceğe değil bugüne bakıyor. Geleceğimizi kaosa sürüklüyorlar. Siyasetçiler bilim adamlarının uyarılarını ciddiye almıyorlar.

'Tanrıya Giden Yolda Karşılaştıklarınız' kitabını biz merak ve ilgi ile okuduk. Biraz bize yazdıklarınızdan söz eder misiniz? Sizi en çok etkileyen ne oldu?

Kitapta farklı makalelerde farklı konular işlemeye çalıştım. İşlemeye çalıştığım temel tema; İnanç ve bilim birlikte olmaz mı sorusu. Kur'an üzerine araştırma yaptım. Bilimdeki bütün araştırma, bütün incelemeler hep madde üzerinde. Evrende boşluk diye bir şey yok, boşluk enerji dolu. Senin "Tanrı" dediğin de zaten, BIG BANG'dan itibaren o tek bir nesneden doğan enerji patlamasının yayılması. Tanrı enerjinin bütünü. Kur'an'da demiyor mu: "Ben sana şahdamarından daha yakınım, sağdayım, soldayım, havadayım" demek nedir? Tanrı bir sistemin bütünü.

İkinci üzerinde durduğum konu, az önce değindiğim dünyanın geleceği kötüye gidiyor. Dünya karanlığı gidiyor ama dünyayı yönetenler bu işe sahip çıkmıyorlar. Küresel ısınma dünyanın en büyük belası. Dünya nüfusu her sene 80 milyon artıyor. 10 milyara doğru gidiyor. Yani her sene bir Türkiye'den

fazla artıyor. Bu nüfusu nasıl besleyeceksin? Beslemek için ne yapıyorsun? Şu anda gıda verimliliğini artırmak için toprağa ilaçlama yapılıyor. Bu seferde yer altı suyunu kirletiliyor, GDO'lu gıdalarla, kanser vakaları her geçen gün artıyor. İnsanların barınmaları için yüzlerce, binlerce ev yapıyorsun. İnsanlara alan yaratmak için ormanları kesiyorsun, oksijeni azaltıyorsun... Yani dünyada şu anda her şey kötü gidiyor ve dünyanın yok oluşa gidişini hızlandırıyoruz. Ben bunlar üzerinde duruyorum.

Ben bunları yazıyorum ama üzgünüm ki yazdıklarımı insanlar okumuyorlar. Bunlara kimse aldırıyor. Herkes günlük hayata kapılmış gidiyor. Artık müteahhitlik işinde biraz kenara çekildim, bu işlerle uğraşmıyorum.

Yaşar Özkan sektörün köklü firmalarından. Firmanızın hala ülkemiz için üretmesi gerekli. Siz işlerinizi kızlarınıza aktardınız. Erkek egemen bir sektörümüz var. İşlerinizi kızlarınız yürütüyor. Bir erkek olsaydı diye düşündüğünüz oldu mu?

Bir erkek olsaydı diye düşünmedim. Kızlarım da benim gibi iş etiği ile firmamızın faaliyetlerini sürdürüyor. Kenara çekildim dedim ama benim haberim olmadan onlar hiçbir şey yapmazlar, o kadar da değil. Ben güncel işlerle uğraşmıyorum. Bir ihaleyi ben incelemeyi teklif veremezler.

Yaşamınızda "İyi ki yapmışım" dediğiniz şeyi bize nasıl anlatırsınız?

İyi ki serbest çalışmışım. Öyle olmasaydı tekaüte ayrılıp belki erkenden ölecektim, 81 yaşındayım, çalışmak bana hayat veriyor. Her sabah işe geliyorum. Yeni yapılan ofis binamızı kontrol ediyorum. Şantiye zevkini orada tadıyorum.

Bir makalenizde insanlar böceklerden daha akıllı değil demiştiniz. Bu ilginç konuyu bize anlatabilir misiniz?

Bana göre böcekler insanlardan daha

akıllı. Kitabımda da yer alan dört makalede böcekleri inceledim. Genelde bunların çoğu Kur'an'da ismi geçenler; termitler, karıncalar, arılar, sivrisinekler bunlara bir de örümcekler ve yarasalar. Bunların kurduğu sosyal düzeni insanlık bugüne kadar kuramamış. Mesela, en enteresan termitleri ele alayım. Termitler kör hayvanlardır. Karıncanın biraz büyüğüdür. Bunlar tropikal ülkelerde çamurdan kendilerine yuva yaparlar ve 5-6 metreden, 8 metre yüksekliğe kadar yaptıkları yuvaları incelediğimiz zaman o yuvaların içerisindeki havalandırmayı biz bugün evlerimizde yapamamışız. O iş bölümünü yapamamışız. Bu hayvanlar birbirlerini ne öldürürler, ne kavga ederler. Öyle bir sosyal düzen kurmuşlardır ki insanlar bunun yanına yanaşamaz. Karıncaları ele alalım. Karıncalar kitle halinde yaşar, kabile gibidir. Bunlar yuvalarını yeraltında oyarlar, başkalarıyla dövüşürler ama kendi aralarında değil. Bir de egoları yoktur. İnsanda olmayan vasıfları vardır. Karıncalar 100 milyon senedir bu dünyada var, insan nesline gittiğin zaman birkaç bin sene, kimi 280 bin yıl diyor, kimi 3 milyon yıl diyor. Karıncalar egoları olmadığı için, toplumunun geleceği için kendilerini feda edebilirler. Bir kere sosyal gelişmişlik bakımından insanlardan çok çok ileridedir. İnsanın tek gelişmişliği, üstünlüğü, düşünme kabiliyetinin geniş olması, her şeyden evvel, konuşma ve yazmayı icat etmesi. İnsanın konuşma ve yazması geliştirilmiş olmasaydı diğer hayvanlardan daha geri bir varlık olurlardı.

Bu kadar yoğun işin arasında nasıl vakit buldunuz ve böylesi derin konulara yönelmeye ne zaman başladınız?

Bu çalışmalara 1989'dan sonra yoğunlaştım. Bir trafik kazası geçirdim, o kazadan sonra dünyada her şeyin para pul olmadığını anladım. İçimde bir duygu oluştu. Her akşam eve gittiğimde en az 20-30 sayfa kitap okurum. Cumartesi pazar hiç dışarı çıkmam, televizyon

soytarısını açmam, ben kitap okurum. Ayda 2-3 kitap bitiririm. Okuduğum kitaplar da hep araştırma, bilimsel kitaplar. Roman türü okumam, gazetelerin magazin sayfalarına asla bakmam.

Bazen insanlık üzerine öyle bir zincir kurulmuş ki anlatılanlara inanamıyoruz. Peki sizce bugün tüm dünyada bilim nereye gidiyor?

Bilim maddeye yoğunlaşmaktan vazgeçmediği sürece, insanlığın selametine gitmiyor. Evet daha yüksek binalar inşa ediyoruz. Daha büyük uçaklar yapıyoruz. Peki bu gelişmeler insanlığın selameti için mi? Dünyada sınırlar daraldı diyoruz. Ama her uçakta 150 ton karbondioksit atmosfere gidiyor. Otomobil sektörü her gün yeni ürünler ile çıkıyor ama arabanın beygir başına 160 gram karbondioksit emisyonu salıyorsa atmosfere. Bilim geliştikçe, refah arttıkça, insanlar çevreyi yok ediyorlar. Geliştiklerini sanıyorlar. Ben bilimin bu kafada gelişmesiyle dünyanın selamete değil, batışa gideceğine inanıyorum. Onun için, bugünkü bilime itibar etmiyorum.

Bilim insana değil, bilime hizmet ediyor yani şu an?

Maddeci bilime itibar etmiyorum. İnsanları yok edecek bilimsel gelişmelere itibar etmiyorum. Örneğin bilim temiz enerjiye yönelsin. Bilim, bahsettiğim boşluğa yönelsin. Boşlukta bizler için elde edilecek çok şeyler var. Bilim onu ortaya çıkarırsa, ben o bilimin yanındayım.

Bizim gibi sektörden firmaların ikinci kuşak, üçüncü kuşak temsilcilerini meslek hayatında araştırmacı olmalarının yanında neler tavsiye edersiniz?

Öncelikle sebatkâr olmanız gerekli. Moralinizi bozmayın. Başarı üç günde, beş günde olacak bir şey değil. Hiç kimse gelip gökten iner gibi refahın başına oturmuyor. Yaşanılan olaylardan ders alıp, onları iyi ayıklayıp iyilerini seçebilirsiniz. İyi araştırın. Kulaktan dolma bildikleriniz sizi daima yanıltır. Çok okuyun. Şimdiki gençleri biraz okuma özürü görüyorum. 81 yaşındayım, sürekli okuyorum. Özellikle kendi mesleğinle ilgili, her şeyi okuyacaksınız. Kaynağından öğreneceksiniz, kulaktan kulağa değil. Çünkü kulaktan kulağa

gelen bilgilerin çoğu kirlidir. Okursanız, meseleye hakim olursanız öne çıkarsınız. Başarıyı sadece para kazanmak olarak kabul etmeyeceksiniz. Başarı, meslekte bir araya gelebilmektir.

Kariyerinizin ilk yıllarında deli dolu olduğunuzu söylediniz. Müteahhitlikte çok doğrucu davut olduğunuzu biliyoruz. Bu sizin başarınıza destek mi yoksa bazı yerlerde köstek oldu mu?

Bizim zamanımızda bir kere Türkiye'de mühendis yoktu. Benim oda kayıt numaram 1100. Bir de tabii ben çok çalışkan bir adamdım. Mesela gece giderdim şantiyeye sondaj makinesinin şoför mahallinde yattım. Bazen işçilerle beraber kalırdım. Dolayısıyla bizim kaptisimizi de çekerlerdi. Hangi makam olursa olsun hiçbir zaman doğrularımın taviz vermedim, korkmadım.

Son dönemde nerelerde makalelerinizi yazıyorsunuz?

Sürelî yayınlarda paylaştığım makalelerimi durdurdum, şimdi yazmıyorum. Son olarak makalelerimi 'E-nel Hakikat' adlı bir kitapta bir araya getirdim. Ondan sonra da makale yazmıyorum artık. "Ben artık yoruldu. Bir de yazdıklarımın da bu toplum tarafından yeterince okunduğuna inanmıyorum.

Yazarlardan en çok kimi takip ediyorsunuz?

Yerli yazar hiç okumam. Ben hep araştırma, bilimsel okuyorum. Yok ki Türkiye'de bilimsel araştırma yazan yazar. Ya din üzerinde abuk sabuk yazan insanlar var ya roman türü var ya magazin. Bana hitap etmiyor. Şimdi bütün mankenlerin çoğu da yazar olduğuna göre, en çok onların kitapları satıyor, bilimsel kitaplar okunmuyor.

Bizi kabul ettiğiniz için çok teşekkür ederiz.

"İyi ki serbest çalışmışım. Öyle olmasaydı tekaüte ayrılıp belki erkenden ölecektim. 81 yaşındayım, çalışmak bana hayat veriyor...."

